

Practice Translation: Aeneas Leaves

Worksheet

Latin

Mr Furber

Core Vocabulary

1. <i>ignis</i>	fire	8. <i>eo</i>	I go
2. <i>nihil</i>	nothing	9. <i>fugio</i>	I flee
3. <i>nuntius</i>	messenger	10. <i>iubeo</i>	I order
4. <i>patria</i>	homeland	11. <i>laudo</i>	I praise
5. <i>fidelis</i>	loyal	12. <i>mitto</i>	I send
6. <i>(in)felix</i>	(un)lucky	13. <i>peto</i>	I seek, beg
7. <i>discedo</i>	I leave	14. <i>servo</i>	I save

Main Task: Aeneas

Aeneas respondit: ‘ego te, quae me servavisti, laudo, regina. sed ego non sum tuus maritus. meus amor est mea patria. filius, quem fraudo, me discedere iubet. pater, quem in somnis video, me iubet. nunc deus, quem Iuppiter misit, me discedere iussit. ego non fugio. est pietas. Italiā non sponte peto.’

Additional Vocabulary

amor = love	fraudo = I cheat, defraud	somnis = dreams
pietas = my duty	sponte = of my own accord	

Main Task: Dido

tum Dido clamavit: ‘tua mater non est dea, sed durus mons! cur non lacrimas? cur me non spectas? vide virum fidelem, qui patrem umeris portavit! ego te, ubi tu nihil eras, servavi. heu! ignem sentio – furoris! nunc nuntius fidelis subito advenit, qui te discedere iubet. ego te non teneo! i! pete Italiam! ego volo te perire in mari!’

Additional Vocabulary

<i>durus</i> = hard, harsh	<i>umeris</i> = on his shoulders	<i>heu!</i> = alas! oh!
<i>furoris</i> = of rage	<i>perire</i> = to die	

Challenge: Translate

*regina infelix dixit et discessit. (Aeneas dicere plura parabat.) nunc lux
erat et regina naves vidit. pyram fecit, gladium cepit et novissima verba
dixit, ‘vitam, quam Fortuna dedit, peregi. urbem claram habui et meos
muros vidi. felicissima eram, nisi Troiani ad meam urbem advenerunt.
Aeneas meam mortem secum semper portat!’ tum regina se necavit et
in pyram cecidit. Aeneas a nave ignem vidit.*

Additional Vocabulary

<i>plura</i> = more	<i>pyram</i> = funeral pyre	<i>novissima</i> = last
<i>peregi</i> = I have finished	<i>nisi</i> = had...not	<i>mortem</i> = death

Review

Only turn to this section once you have completed the main task(s).

Aeneas: Correct your answers.

Aeneas respondit: 'ego te, quae me servavisti, laudo, regina. sed ego non sum tuus maritus. meus amor est mea patria. filius, quem fraudo, me discedere iubet. pater, quem in somnis video, me iubet. nunc deus, quem Iuppiter misit, me discedere iussit. ego non fugio. est pietas. Italiā non sponte peto.'

Aeneas replied: 'I praise you, who saved me, queen. But I am not your husband. My love is my homeland. My son, whom I cheat, orders me to leave. My father, whom I see in dreams, orders me. Now a god, whom Jupiter sent, ordered me to leave. I do not flee. It is my duty. I do not seek Italy of my own accord.'

Dido: Correct your answers.

tum Dido clamavit: 'tua mater non est dea, sed durus mons! cur non lacrimas? cur me non spectas? vide virum fidelem, qui patrem umeris portavit. ego te, ubi tu nihil eras, servavi. heu! ignem sentio – furoris! nunc nuntius fidelis subito advenit, qui te discedere iubet. ego te non teneo! i! pete Italiam! ego volo te perire in mari!'

Then Dido shouted: 'Your mother is not a goddess, but a harsh mountain. Why are you not crying? Why do you not look at me? Look at the loyal man, who carried his father on his shoulders! I saved you, when you were nothing. Alas! I feel a fire - of rage! Now a loyal messenger suddenly arrives, who orders you to leave. I do not hold you (back)! Go! Seek Italy! I want you to die in the sea!'

